

Anna Jolana Juricová

PAMÄTI A SPOMIENKY

*Mladí sa pýtajú,
senior spomína*

Príležitostná publikácia v rámci projektu
OZ Pamäti a spomienky

PAMÄTI A SPOMIENKY

ANNA JOLANA JURICOVÁ

Mladí sa pýtajú, senior spomína

Obálka: Igor Vadovič

DETSTVO

Narodila som sa v lete, 26. júla 1934. Bývali sme hlboko v lese v starej obecnej horárni. Patrila obci Ľubica, vzdialenej 2 kilometre od Kežmarku. Rodičia mi dali dve mená Anna a Jolana. Nebolo to vtedy zvykom. Mala som mať iba jedno meno Jolana, ktoré mi vybrala mamička. Ale pán farár pridal aj meno z cirkevného kalendára – Anna. To bolo vlastne meno, ktoré mi dali pri krste. A obe mená mám zapísané v rodnom liste.

Rodný list. Zem: *Kežmarok*
okres: *Kežmarok*

Ľúčné číslo	Doba zápisu (dňa, mesiaca, roka)	Doba narodenia (dňa, mesiaca, roka)	Meno dieťaťa, pohlavie, náboženstvo	Meno a priezvisko, zamestnanie (postavenie) a bydlisko	náboženstvo	vek	Miesto narodenia, keď matka neporodila v svojom bydlisku	Pripadné poznámky pred podpisom – Podpis
	<i>28. 7. 1934</i>	<i>26. 7. 1934</i>	<i>Anna, Jolana dievča r.kat.</i>	<i>Stefan Leibitzer honár Aľfieda Petrov Michal Kupala</i>	<i>r.kat.</i>	<i>31</i>		<i>Stefan Leibitzer r. v. Ornavce Jana Petrov r. v. Madrákov.</i>
Dodatočné zápisy. Opravy.								

Súhlasím, že sa tento výťah ^{zahrada} srovnáva s matrikou narodených ^{zahrada} matričného obvodu.

v *Kežmarok 26. novembra* 1947

Poplatok *Kež 10.- (denný)*
Zobovazaný č. d. *335 104*

MARIČKA
OBVOD ĽUBICA
MATRIKA

Štátny úrad „Záhorský“ Košice Št. č. 36.

Pri birmovke, keď som mala 9 rokov, som dostala tretie meno Mária. Doma som bola vždy Jolana. Aj s mojim rodným priezviskom Leibitzerová to nebolo jednoduché. Často som musela vysvetľovať, ako ho majú napísať.

Otec bol horár, bývali sme uprostred lesov. Zo starej horárne sme sa presťahovali do novšej. Bola bližšie k obci. Krásne lesy mala Ľubica. Potom ako v nich urobili vojenský obvod, boli trochu zničené, ale verím, že Ľubičania si ich dajú opäť do poriadku. Ja som vlastne vyrastala na samote v lone Prírody. Hory, lesy, role, lúky, zvieratá, vtáky, včely, ryby v potoku. Otec, ako horár obecných Ľubických lesov, sa denne staral, aby prosperovali ku kráse a úžitku obce. Strážil vyťažené aj nevyťažené drevo pred poškodením a veru aj odcudzením. Organizoval a dohliadal zalesňovanie Ľubických lesov – napríklad vysádzanie stromkov. Najprv dovezených sadeničiek ihličnatých aj listnatých odrôd do lesnej škôlky. Keď podrástli, tak ich brigádničky sadili na voľné plochy rúbanísk. Našla som aj fotky otecka s robotníkmi v lese.

Ako zamestnanec obce Ľubica dostal otec do užívania role, lúky, na ktorých si mohol pestovať obilie a trávičku kosiť. Chovali sme aj dobytok. Naše kravičky mali neobvyklú voľnosť. Pri pasení sa zatúlali aj do lesa. Keď spásli divý cesnak, mlieko sa nedalo piť. Vtedy mali z toho mlieka hostinu prasce. Mali sme vždy jedného pomocníka, pretože sme chovali štyri kravy a dva voly. Vtedy sa používali na oranie rolí a zväžanie sena. V tom čase neboli stroje také, ako dnes. Robilo sa všetko ručne. Aj zemiaky sme ručne sadili do zeme. Ručne okopávali a keď dozreli, aj ručne vykopávali.

Mamička bola celý život žena v domácnosti. Iba keď už boli obaja rodičia na dôchodku a bývali v Kežmarku, zamestnala sa na krátku dobu, ako upratovačka v dome pre seniorov, pokiaľ bola zdravá. Rodičia v Kežmarku postavili s mojou sestrou dvojdom. Pri stavbe sme im všemožne pomáhali aj ja s bratom a našimi partnermi.

Ako dieťa som najviac času strávila s mamičkou. Až do siedmich rokov, kým som šla do školy. Do školy ma dali o rok neskôr, pretože som vraj bola slabá. Do tých čias som bola viacmenej len doma v horárni. Iba keď išla mamička v nedeľu aj s oteckom niekde na návštevu k rodine, najčastejšie do Ľubických kúpeľov, odkiaľ obidvaja pochádzali, vtedy ma zobrali so sebou.

Inak som sa celé dni motala v okolí horárne, s mamičkou na poli alebo v záhradke. Veľa času som trávila s našimi zvieratkami. Tešila som sa hlavne, keď sa liahli mladé. Či kuriatka, kačičky alebo húsatká. Tie maličké milé drobce, mali vždy krásnu žltú farbu. Keď sa husi pásli, občas som ich musela ísť pozrieť, aby si ich niekto neprisvojil.

Králiky sme chovali, ale ani ja, ani brat, sme králičie mäso nejedli. Brat bol šikovný, vymuroval pre králiky na dvore malý domček. Mäso jedli všetci okrem nás dvoch. Možno preto, že sme okolo nich dosť robili, tak nám akosi nešli na chuť.

V mojom detstve sme nemali veľa hračiek a už vôbec nie kupované. Vtedy hračiek bolo obecné veľmi málo. Obľúbenou hračkou bola, nielen pre mňa, ale aj pre ostatné dievčatá, doma vyrobená bábika z látky. Úplne taká jednoduchá. Keď som si ju našla pod stromčekom, to bola veľká radosť. Náš čas na hry nebol vyhradený. Rozdiel medzi hrou, zábavou a povinnosťami či prácou sa vtedy nerozlišoval. Nebolo nás kam zaviesť. Neboli jasle a škôlky. My sme sa vlastne hrali motajúc sa pri našich rodičoch, keď pracovali. Keď sa kosilo alebo hrabalo na lúke seno, na roli zbožie. Zábava bola vždy, keď sme sa mohli zviezť na voze do výšky naloženým senom. Alebo sme sa tešili, keď sme mohli spať v stodole na čerstvom a voňavom sene. Veľmi dobre sa tam spalo. Bolo to pre nás veľké dobrodružstvo. Môžem povedať, že som nepatrila medzi deti, ktoré vystrájali huncútstva. Ako sme rástli, postupne sme sa menej hrali a stále viac a viac zapájali do prác, čo boli treba urobiť. Mňa bavilo pomáhať mamičke v záhradke kopať motyčkou nejakú zeleninu. Rada som chodila k potôčiku pozorovať rybičky. Z môjho detstva si pamätám viac než hry a zábavu, skôr také praktické veci. To čo bolo treba urobiť.

Aj s otcom som chodila často do lesa. No a záľuby som mala ešte ďalšie. Obľubovala som čas liahnutia. Morčatá, káčatá, húsatá, kurčatá. Aj teraz si spomínam, koľko času som presedela pri kŕmení malých, okrúhlych a žltučkých bambuliek. Všetky boli roztomilé. Dávala som im vajíčko uvarené na tvrdo a pokrájané na drobné kúsky a hovorila som im „nó, papaj, papaj“.